

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyedévre	2 — — —
Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	12 frt — kr.
Negyedévre	3 — — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám árak: 4

NAGYVÁRAD, július 4.

A megszavazott kiegyezés.

A magyar képviselőház befejezte immár a kiegyezési javaslatok tárgyalását s rövid, tárgyilagos vita után minden változtatás nélkül meg is szavazta azt. Néhány nap múlva ugyanezt jelenthetjük a főrendiházról is.

A másik egyezkedő félnél, osztrák szomszédainknál szintén nem fog sok bajt okozni a dolog, miután ők már, úgy látszik, belenyugodtak abba, hogy a parlament helyett az ugynevezett Nothparagraf működjek náluk. Thun gróf már arról értekezik Budapesten Széll Kálmán miniszterelnökkel, hogy a 14. §. alapján mikor fognak majd megjeleníteni a kiegyezési törvénycikkek a Wiener Zeitungban. Ha valamikor összeül a Reichsrath, bájosan fogja ugyan megadni Thun grófnak a felmentést a 14. §. alkalmazásáért, de ez már az ő privát dolguk, — a magyar politikában ők már 1907-ig semmiféle fennakadást nem csinálhatnak.

Nem, még a kvóta ügyében sem. Eötvös Károly lapja ugyan — mint már napok előtt megirtuk — azt hirdeti, hogy a Széll-kormány a kvóta ügyében megbukott elődje Bánffy nyomdokain halad és már kötelezte is magát a Thun-kabinettel szemben, hogy 2-4 perccel emelni fogja Magyarország kvótáját, de

az eddigiek után teljesen lehetetlen ezt elhinni Széll Kálmánról. Széll Kálmán annyi őszinteséggel járt el a kiegyezés kérdésében s annyi erélyességet fejtett ki a magyar érdekek védelmében, hogy ő ilyen politikai baklövést nem követhet el. Annaira mindenesére van tájékozva Széll Kálmán a magyar közjogról, hogy ismeri a fórumokat, melyektől függ a kvóta megállapítása és olyan dolgot nem ígér, ami nem ő tőle függ.

A kvóta megállapítása a két parlament dolga. A magyar parlamentben oly óriási többsége van a kormányelnöknek, amilyennel egyetlen elődje sem bírt. Befolyása is van pártjára legalább is annyi, mint Bánffynak volt, habár más eszközökkel gyakorolja és érvényesíti azt. Még sem mernők határozottan állítani, hogy ez a párt mindent megszavazna Széllnek.

Különben a kvótánál az első nagy kérdés az, ha összehívják csakugyan az ősszel az osztrák parlamentet, tudnak-e annyira menni vele, hogy megválasszák a delegációt és a kvóta-deputációt?

Ha meg lesz választva a két kvóta-deputáció, ismét megindulnak a tárgyalások és arra csaknem mérget lehet venni, hogy ez a két bizottság nem fog meg egyezni, a két parlament még kevésbé s így ismét az a helyzet áll elő, hogy a korona fog dönteni benne.

És ezzel a kiegyezési kérdés, mely

négy esztendőn keresztül annyi sok háborúságot okozott s lefoglalta a parlamenti tevékenységnek minden idejét, le-tűnik a napirendről s nyolcz esztendeig nem is kerül többet elő.

A parlament megkezdheti munkálkodását, melyre bizony minden vonalon nagy szükség van. Elő lehet venni az égető nagy kérdéseket, minők adóreform, közigazgatás államosítása, különösen pedig a szociális irányú törvényhozás.

És ebből a szempontból örülhetünk, hogy a kiegyezés ügye dülőre jutott s rövid időn törvény lesz belőle.

Az egyházpolitikai törvények és a protestánsok.

A *Protestáns Egyházi és Iskolai Lap* legutóbbi száma most évek múlva látja jónak észrevenni és konstatálni azt a bontó hatást, a mit az egyházpolitikai törvények gyakorolnak közéletre, vallásra, társadalomra, de legkevésbé pedig a protestantizmusra.

A feljajdulásból, mely a létező állapotokat legkevésbé sem látja sötétebben mint valóban van, — adjuk a következő részletet:

A házassági reverzálisok mellett a felekezeti-néklüliség a másik rém, mely az evangéliumi egyházakat, azok között is az evangélium szerint reformált egyházat különösen pusztítja. Mindjárt az új egyházpolitikai törvények életbe léptetése után mutatkozott ez a veszedelem, ugyancsak hatalmas réseket ütve anyaszentegyházunk falain.

De ez csak átmeneti tünet volt. A dolog nem rejtett magában nagyobb veszedelmet, mert az egyházakat akkor elhagyók már régen

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A férj bosszúja.

(Elbeszélés.)

Georges de Lys után: Idem.

(Vége.)

Egyszer csak vad öröm reszkettette meg a lelánczolt szenvedő szívét. Földhözszorított fülével valami távoli zörejt vett észre, mely egyre növekedett és egyenletesen közeledő léptek rythmusára vallott. Bizonyosan a töltésen járkáló vasuti ő! Ő meg van mentve! . . .

A léptek mind közelebről hallatszottak. Stalysnak majdnem eszéet vette a nagy örömmámor és a hirteleni reménykedés. Nem érezte már kínjait, csaknem mevette előbbi rettenetét. De hogyan, mikor tudta, hogy nem kell már meghalnia!

A léptek még jobban közeledtek, oly közel hallatszott már a dobogás, hogy azt Morlaines is kivehette. Hah! A bosszu kisiklik a kezéből, reménykedett a fogoly. Ha sikerül a szabadulás, neki is eszében lesz majd a visszatérés! S egyet dobbant a szíve az örömtől és gyűlöletből.

A léptek megszakadtak, majd ismét hallhatókká lettek. Azután úgy tetszett az elítéltnak, mintha nem hallaná már az ő lépését oly világosan: mintha a léptek zaja mindinkább gyengülne és távolodnék.

De azért nem vesztette még el minden reményét. Talán a vágányok tulsó oldalán

talált az illető valami igazítani valót és megint csak visszatér?

Kiabálni próbált, a nyakán levő csomó azonban visszaszorította a hangot torkába.

A lépések dobbanását még mindig hallotta ugyan, a zaj azonban egyre gyengébb. Saját életfonalá foszlott szerte a fogolynak ezekkel az elhaló hangokkal. Még egy utolsó kétségbeesett erőfeszítést tett a felemelkedésre és lábaival akart dobbantani a földre. De a hideg és a bilincsek egészen megbénították már a tagjait. Egyszer csak egészen elhalt a zaj.

— No még egy negyedóra! — hangzik Morlaines ajkairól a rettenetes mementés.

A fogoly dühében erősen ajkaiba harap. Tetőpontjáról a szép reményeknek, melyekhez már oly erősen bizalma volt, egyszerre a csalódás örvényébe zuhant alá. Viharos felindulása újabb haragban, gyűlöletben nyert tápot; ama gyűlöletben, melyet Gizella, ezen sajnálni való bábasszony és azon ostoba tör szerzője ellen érzett, melyben most magát megfogatta. Életét odadni egy női személyért, az ő drága életét s hozzá még egy ilyen nőszemélyért? Egy közönséges polgárosszony volt Morlaines felesége, kit ő tulajdonképp nem is szeretett. Merő képtelenség az egész, igazi ostobaság, határos az örültséggel! Oh, a haszontalan kéjvágyó teremtés! Hogy örülne, ha őt is itt láthatná e perczen maga mellett a sineken, amint kiül arczára a halál verejtéke!

S aztán az a gondolat, hogy akkor, mikor

már ő nem él, az ő halála után ez az ember, ez a bamba hustömeg s az ő hóhéra talán meg fog bocsájtani a feleségének, ennek a kigyónak a helyett, hogy őt is hasonlóan büntetné! Hogy a nő minden körülmények közt megmenekszik és életben marad! Oh csak élni még, szent atyám! Élni és semmi mást!

— Roche még tíz perc!

Borzasztó! Ez az ember, kinek hangja az ő halálfélelmét visszhangozza, ez a gyáva ficzkó tulajdon barátja volt. Kezet fogott vele, összevissza hazudott neki, hogy rejtett tervét annál biztosabban végbe vihessen.

Roche de Salys őrzöngeni szeretett volna a dühtől, midőn arra gondolt, hogy revolvere hasznavehetetlenül hever zsebében.

De hogyan is lehetett olyan vak és hiszékeny, hogy így lefűleltette magát a menyecske ura által! Ennek meg tán savó folyt az ereiben, hogy annyi ideig tudta színlelni a közönyöst, a helyett, hogy az esküszegő hitvest magától elűzte s a csábítót párbajra hívta volna!

Ah, milyen édes lett volna vele párbajozni! Ő minden bizonnyal szíven találta volna őt. Odaképzelte magát a párbaj színhelyére, a mint ellenfelét czélba veszi, a mint golyója annak testébe furódik és keblét felhasítja. Salysnak itt habot túrtak az ajkai. Igen, vért vette volna a kutyának, mint a hogy a disznóét szokás, ölés alkalmával! Ennek az aljas lelkű viperának!

Önkívületbe csapó dühöngése csak fokozta

nem voltak annak tényleges tagjai, legalább 90 százalék nem. Ami a baptista és nazarénus szekták révén kivált évtizedek lassu folyásában az egyházból; az most rés nyilván, egyszerre sietett a felekezetenélküliség kényelmes köntösét felöltöni különállása jele gyanánt.

Esetleges véletlen ugyan csupán, de tény, hogy az egyházpólitikai törvények életbeléptetése óta *vert nagyobb hullámokat* és szerzett magának *egyszerre tömeges híveket a szocializmus*. És ahol lábát megvetette, ott — különösen ha az egyházban ellenállásra talált romboló eszméivel szemben — igyekezett és nem egy helyt sikerrel, nagyobb darabokat szakítani ki az egyház testéből. Sokkal nagyobb veszedelem már az, hogy a szertelenségéből rendes mederbe kényszerült szocializmus azóta sem szünt meg folytonos agitációval a hit ellen küzdeni. Nem egyszer hallottam gyűléseiken, százszor olvashatja bárki is broszúrijaikban, lapjaikban a vallás ellen való fenekedéseiket.

Lueger a tüntető szocialistákról.

A bécsi nők szövetsége alapításának évfordulóját ülte meg tegnap előtt, melyen Lueger és Strobach Bécsváros polgármesterei is résztvettek. A gyűlésen Lueger is szót emelt és elmondta megjegyzéseit a szocialdemokraták minapi tüntetésére. Ismételte egy régebbi nyilatkozatát, hogy a szocialistákat éretlen suhancoknak nézi, a kik a békés polgárokat munkájukban feltartóztatják. Kijelenti, hogy eddig visszatartotta híveit az akcióztól, de ha a szocialisták tovább is ily féktelenül izgatnak ellene, akkor ő is kiadja a jelszót, hogy rajta! A jelenvolt nők megtapsolták a nagy néptribünt, a ki most saját hazájában s nem az ő kedves magyarjai ellen lesz kénytelen hadat viselni.

A mezőgazdasági birtokok átutalása.

Lukács László pénzügyminiszter tegnap jelentést tett a képviselőházban és pedig a pénzügyminiszternek kezelése alatt levő mezőgazdasági birtokoknak és az azokhoz tartozó jogoknak és az összes telepítéseknek a földmivelésügyi tárca kezelésébe s viszont a földmivelésügyi miniszterium kezelése alatt álló hidak, kompok és vámszedési jogoknak, a pénzügyminiszteri tárca keretében való átvétele tárgyában. Ennek a pénzügyi tárca kezeléséből a földmivelési miniszterium kezelésébe ez év július hó folyamán átadandók lesznek:

1. a földbirtokok, tekintet nélkül azok terjedelmére, továbbá a taksás és ipusztériális telkek azok kivételével, a melyek iránt a kincstári bányászat vagy a kincstári vasművek érdekelve vannak;

2. a halászati jogok, malmok és malomjogok, nemkülönbön

3. a vásári és piaci jogok.

4. Az átadandó ingatlanokkal kapcsolatba, valamint azon kegyuri jogok is, melyek olyan községekben gyakoroltatnak, a hol a kincstári erdőbirtokkal rendelkezik, a mennyiben a kincstári bányászat érdekei annak átadását nem ellenzik.

5. Az összes telepítések, tekintet nélkül arra, hogy a telepésekkel a leszámolás megtörtént-e már és velük az adásvételi szerződések megkötöttek-e?

6. Az aradi jószágigazgató és a melléje rendelt számvevőség összes személyzete.

7. Az újpesti kikötőnek összes ügyei és személyzete.

8. A már eladott azon állami javak ügyeinek lebonyolítása, a melyeknek vételára még teljesen kifizetve nincsen, vagy a melyek a vevők telekkönyvi tulajdonát még nem képezik: tehát az e czímen fennálló kincstári követelések nyilvántartása, beszédése és leszámolítása.

Az állami hidak, révek, kompok, a vámszedési jogosultság és a czölöp és dijszedési jog azonban, valamint a Horvát-Szlavonországban lévő állami ingatlanok továbbra is a pénzügyi tárca kezelésében maradnának s a földmivelésügyi miniszterium kezelése alatt álló ilyen hidak, révek, kompok, vám- és dijszedési jogok a pénzügyi tárca kezelésébe adatnának át.

A költségvetési czímek a következők:

I. Állami jószágigazgatás. Rendes kiadások XVIII. fejezet 23. czim és az ezzel kapcsolatos rendkívüli kiadások.

II. Állami jószágok. Rendes kiadások XVIII. fejezet 24. czim és az ezzel kapcsolatos átmeneti kiadások. Bizottságok, rendes bevételek és rendkívüli bevételek.

III. Különböző kiadások. Rendes kiadások XVIII. fejezet 37. czim 2. alrovat megfelelő része.

Viszont a földmivelésügyi tárca költségvetésében az államjószágoknál, uradalmi és

egyéb jogok használatára vonatkozólag egyes alrovatokon mutatkozó bevételek, az átadás illetve az átvétel napjától kezdve a pénzügyminiszteri tárca rendelkezése alá jutnak.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

B u d a p e s t, július 4.

Az ülés megnyitása után Lukács László pénzügyminiszter áll fel és beterjeszt egy jelentést a pénzügyminiszterium hatáskörébe tartozó *mezőgazdasági birtokok és a telepítési ügyeknek a földmivelésügyi miniszterium hatáskörébe való utalásáról*.

E bejelentést a Ház minden oldalán zajos helyesléssel fogadták.

Az elnök jelenti azonban, hogy Rátkay László sürgős interpellációt nyújt be Petőfi Sándor halála napja félszázados évfordulójának országos megünneplése tárgyában. Molnár János pedig a *jászberényi vallásháborítás* dolgában jelentett sürgős interpellációt.

Bank és valuta.

Következik a napirend. A bank és valuta javaslatok általános tárgyalásának folytatása.

Polczner Jenő függetlenségi párti az első szónok, aki lelkes beszédet tart az önálló magyar jegybank mellett. Gunyosan emlékszik meg azokról a *vivmányokról*, melyeket a miniszterelnök a bankkérdésben hazahozott. Nagyon gyanus az a hallgatás, melyet a kormány tesz a kvóta kérdésében. E kérdés előtt a miniszterelnök már nem térhet ki. A gyanus magatartása következtében, de meg azért is, mert a klauzula is meg maradt, csak hogy a formula nevet kapta, (Zajos derűtség.) főleg pedig azért, mert az önálló jegybank híve (Zajos helyeslés a szélsőbalon) nem fogadja el a javaslatokat, hanem pártolja Komjáthy határozati javaslatát. (Helyeslés.)

Madarász József talpraesett beszédben menydörög, az *voltak magyarok* másnéven a *tisztelt többség* ellen, természetesen nem fogadja el a javaslatokat.

Beszéde után pártja zajosan megéljenezte az öreget.

kinjait. Esdve kívánta Istenőtől, bárcsak megváltaná már a halál szenvedéseitől. Azután lecsukta fáradt, megtört szemeit és csendesen várt. Várta a halál pillanatát

* * *

Egyszer csak valami meleg szellő, könnyű lehelet nyaldosta végig orcáját. Hektor, látva áldozatának teljesen védképtelen állapotát, de Salys fölébe hajolt és megoldotta a köteléket, mely a sinek srófjaira volt erősítve. Azután szembe nézve vele, odaszólt becsülete megpróbálójának:

— Fuss ember! Már csak három perc van hátra! Fuss és mentsd meg hitvány életedet.

A távolban tompa, gyenge moraj volt hallható, melynek láthatatlan hanghullámait a vágányok tovább szállították. A mormogás, mely eleinte gyenge volt, mint az egyenkint röpködő méh zümmögése, lassankint erősödött s olyan lett, mint egy egész raj zuga, míg végre a vadul háborgó tenger hullámainak dagadt. Nemsokára pedig megreszketett a föld attól a dübörgéstől, melyet a robogó vonat zakatoló moraja támaszt. Felharsant a gép hosszu, fűlértő szipolása s a vágányok alsó végén két világító vörös pont tűnt fel. E fényes pontok egyre nagyobbodtak, idővel holmi nagy ragadózó izzó pupillájává tágultak.

Egyenletesen lüktető zakatolás rázta meg a sineket. Az express gyorsan száguldott előre

a maga szállítmányával pályáján. Fejét nagy kinnal oldalt fordítva — ez volt az egyetlen mozdulat, a miben még izmai engedelmességek akarátának — tágra nyílt szemekkel bámult bele az áldozat a napkorongga növekedő, mindent elnyelő fényes pontokba.

Útött a végső óra. Előtte a halál. De Salys e rettenetes pillanatban visszaborzadt a szörnyű végtől s egész fellázadt lényével akarta azt eltaszítani magától. Ám tartson akár egy óráig még a halál félelem, csak ne kelljen meghalnia. Szívesen tűr, szenved, csak legalább éljen.

A füstölgő, tüzetokádó szörnyet azonban semmi sem volt képes utjában feltartóztatni... Az áldozat nyaka kidagadt, izmai kinosan bizsergetek, mintha már átment volna rajta a kerék és lemetszette volna azt. Fejét félrefordította, hogy legalább ne lássa, mi történik. A gyilkos masina véres szemgolyói azonban megigézték, fascinátlák őt és delejes erővel vonták magukhoz gödreiből kidüldedő szemeit.

A bűnösök közül valami nyers, tompa hang hallatszott, mely olyan volt, mint valami elfojtott vonítás, örülten, vadul kaczagó, sóhajtozó hang.

A vonat megérkezett.

A sima acél kerekek fénye tűzbe vonta a sineket, a szakrás hamu egy ömlött a gép idomtalan bendőjéből, mint valami aranyeső, még egy fordulása a nagy keréknek és mindenek vége.

Roche de Salysnak ugy tetszett, mintha a mozdony a maga kerekein egész a nyakáig csúszott, anélkül, hogy előre gördült volna. Olyan hosszan tartott ez az utolsó pillanat. A kerék csiszolt acélja visszaverte a fényt s mint valami tükörben mutatta a vonását. Kavargó agyával ugy képzelte, hogy egy egész emberöltőt töltött már ott, míg itt rakásra torló tak az évek, mert az érzélepon *egy agastyán föl látott*, mely galambösz hajjal volt takarva.

A tova vágató vonat menydörgésszerű dübörgését tulharsogva egy-egy velőtrázó üvöltés hatotta gépész és tüzelő füleihez, ugy hogy egy pillanatra szívük verése is elállott.

Ezzel egyidőben valami határozatlan, elmosódott körvonalu csoportot vettek észre a sinek mentében a töltésen. Azután minden homályba veszett mögöttük...

Az express vonat már messze száguldott. Hektor Morlaines teljesen feloldozta áldozatát, kit az utolsó pillanatban részvételeből, de lehet hogy ördögi számításból, elrántott a sinek mellől.

Mihelyt érezte a szerencsétlen, hogy szabadon van, futva iramodott le a töltésről s karjait nyakába fonva örült üvöltéssel töltötte be a néma éjszakát.

Csak egy mondatot ismételt folytonosan, kétségbeesetten:

— Jaj a fejem! Jaj a f-e-j-e-m!! ...

— Kiván még valaki a javaslatokhoz szólni? Kérdi aztán az elnök, — ha nem úgy a vitát bezárom. A pénzügyminiszter ur kiván szólni.

Lukács László pénzügyminiszter: A jegybank kérdése tisztán közgazdasági kérdés és kéri, hogy e kérdés megítélésénél ezen a téren maradjunk. Magyarországnak az önálló bankra való jogát senki sem vonta kétségbe, sőt a kiegyezési tárgyalások alatt *nagyon közel voltunk ahhoz a ponthoz, hogy ezt a jogot meg is valósíthassuk.* A kormány azonban cél-szerűségi szempontból és főleg a valutarendezésre való tekintettel maradt meg a közös bank mellett, miután sikerült Magyarországi igényeit e tekintetben kielégíteni és érdekeit megóvni.

A miniszter ezután hosszasan foglalkozik Komjáthy és Kossuth kifogásaival és különös melegséggel védelmezi az osztrák-magyar bankot az ellene intézett támadások ellen.

Végül mellőzni kéri Komjáthy határozati javaslatát és ajánlja a törvényjavaslatokat elfogadni.

Kossuth Ferencz, majd **Komjáthy** Béla félremagyarozott szavaikat igazítják helyre.

Komjáthy Béla után **Pulszky** Ágost szólalt fel, aki az ellenzék folytonos gunyos közbekiáltásaiban védelmezte Kautz bankkormányzót.

Ezután szavazás következett és *ügy állatlánosságban*, mint *részleteiben* elfogadták a törvényjavaslatot.

Szell Kálmán miniszterelnök Polónyi interpellációjára felelt a »Typographia« nyomdászlap lefoglalt előfizetési pénzei dolgában. A választ a többség tudomásul vette.

Petőfi halála.

Az ülés végén **Rátkay** László a következő interpellációt intézte a vallásügyi miniszterhez:

Szándékozik-e a közoktatásügyi miniszter ur **Petőfi** Sándor halálának ötven éves évfordulója közeledtével a kormány nevében sürgősen előterjesztést tenni az iránt, hogy a nemzet és törvényhozás ezen az ünnepélyen hogyan legyen képviselve?

Továbbá az iránt, hogy a nemzet és törvényhozás halhatatlan költője iránti háláját méltóan rója le?

Wlassics Gyula kultuszminiszter azt felelte erre, hogy az ünnepélyen a ház tagjaiból jelentkező küldöttség vesz részt. A kormány a rendezést támogatni fogja.

A jászberényi vallássértés.

Majd **Molnár** János a belügyminiszterhez a »Jászberényi Hírlap« ügyében a következő interpellációt intézte:

Olvasván a »Jászberényi Hírlap« f. évi július hó 2-án megjelent »Megint egy botrány« című vezércikkét van szerencsém az igen tisztelt belügyminiszter urtól kérdezni:

1. Van-e tudomása a nevezett cikkben leírt eseményről?

2. Ha nincs, szándékozik-e arról tudomást szerezni, illetőleg az ügyet alaposan megvizsgáltatni?

3. Végül szándékozik-e, ha a leírt botrányos esemény csakugyan megtörtént, a rendőrkapitányság minden egyénével szemben akik hivatalos állásuknál fogva a belügyminiszter ur joghatósága alatt állanak, eljárni.

Amennyiben az elmondott botrány előidézésében bűnösöknek találtak, kérem a jog, törvény és igazság szellemében és mértéke szerint a tetteiket megbüntetni.

A »Sztaroveczky« gyermek-kórház megnyitása.

— Értekezlet. —

Nagyvárad, július 4.

Akad egy nemesenérző humánus férfi, aki 145.000 koronát hagyott a gyermekkórház létesítésére. A neve, mely áldott lesz mindörökké: **Sztaroveczky** Imre. A szíve, mely elporladt már régen, szinarany volt s a gyermekhalandóság irtóztató mérve keltette fel benne azt a tervet, hogy Nagyváradon, Biharország központjában, megveti a gyermekkórház alapját. Végrendelete bebizonyította, hogy a pemperizmus megszüntetése és a magyarság szaporodásának gondolata lebegett előtte az élet utolsó percein is, ezért tette le a város kezelésébe majdnem egész vagyonát.

A cél elérésére azonban nem volt elegendő a hagyomány, mert a fentartásra alapot nem találtak. Ekkor **Königswarter** Hermann báró 5000 frtot tett le a gyermekkórház céljaira alapítványképen, **Beöthy** László dr. főispán s dr. **Bulyovszky** József polgármester pedig széleskörű gyűjtést indítottak, melynek eredménye valóban impozáns volt s ezzel a szükséges összeget elő is teremtették. Az alap jövedelme most már oly nagy, hogy 12 gyermek részére berendezhető a gyermekkórház. Meg is nyitják 1900. év január 1-én s a várostól csak 4000 korona előleget kérnek évente, amelyet a kórház fejlődésével visszafizetnek.

A berendezés kérdésével foglalkozott tegnap a polgármester által összehívott értekezlet, amelyen megbeszélés tárgyát képezte az a tapintatos és szép terv is, hogy a jótékonyág terén hervadhatatlan érdemeket szerzett ur-asszonyt: **Königswarter** Hermanné bárónét, szül. **Blaskovics** Melaniet a gyermekkórház védnöknőjévé választják. A mi valóban helyes s igen figyelmes dolog lesz.

Az értekezleten elnököl **Bulyovszky** József dr. polgármester, jelen vannak: **Komlóssy** József jogügyi tanácsos, **Baróthy** Ákos dr. főorvos, **Ragány** János főszámvevő, **Schiff** Ernő dr. gyermekorvos, **Csordacsics** Ferencz építész és **Szűts** Dezső jegyző.

Bulyovszky József dr. polgármester előterjeszti, hogy a gyermekkórház megnyitásának ideje bekövetkezett. Ha megnyílik a kórház, a társadalom támogatása is intenzívebb lesz.

Ragány János főszámvevő előterjeszti, hogy a pénzügyi szempontokon kívül a szabályrendelet tervezetét is kidolgozta **Schiff** Ernő dr. segítségével. A gyermekkórház vagyona 77.600 koronát tesz, jövedelme 6500 korona, a 12 ágy berendezése s átalakítások költsége 3300 koronára rúgnak, a fenntartás 5600 koronát tesz. A fedezetre 1600 korona áll rendelkezésre, hiány tehát 4000 korona. Javasolja tehát:

1. hogy a szabályrendelettervezetet tárgyalja le a bizottság s a közgyűlés útján kérje ki a belügyminiszter jóváhagyását arra nézve is, hogy a kórház igazgató főorvosa a szegény gyermekek orvosságát az *országos betegápolási alap terhére* rendelkezhesse. (Helyeslés).

2. A közgyűlést kérje fel a bizottság, hogy 1900. évi január 1-én nyissák meg a kórházat s mindaddig, míg özv. **Palics** Józsefné és **Radoczay** évi járuléka alól az alap nem szabadul fel, évi 4000 koronáig terjedhető *dotációt* adjon a gyermekkórház részére előlegképen, mely idővel visszatérítendő.

A javaslatot elfogadják.

A kórház szabályrendeletét vette ezután tárgyalás alá az értekezlet. A kórház czime lesz:

»Nagyvárad városi »Sztaroveczky« szegénygyermek kórház.« Áll a város felülvizsgálata alatt. Személyzete: 1. igazgató főorvos, segédorvosok és tiszteletbeli segédorvosok, irgalmas nénék (ápolók) és szolgaszemélyzet. A kórház az igazgató-főorvos vezeti, kinek kötelességei és jogai szigorúan elő vannak írva. Főorvos csak gyermekgyógyász lehet.

A kórház jölteveői a következők: A. Alapítók 5000 frttal; 2. ágyalapítók 1000 frttal; 3. jölteveők 100 frttal a pártolók (6 évre) évi 8 frttal. Neveik a kórház falán lesznek megörökítve.

Igen praktikus a szabályrendelettervezet, mely lehetővé teszi a gyermekgyógyászok kiképzését. A kórház szegény gyermekeket *ingyenes* vesz fel s gyógyít. Aki nem vehető fel *ambulánsan gyógyítja*, ha szegény. Ha nem, akkor a kormány részére adományt kell adni. A gyermekek házilag tápláltnak.

A **Schiff** Ernő dr. szakavatott kezével szerkesztett szabályrendeletet elfogadták s a közegészségügyi bizottságnak adják ki. Az épületen szükséges átalakításokat sürgősen elkészítetik.

Az értekezlet tagjai azzal a tudattal hagyták el az ülést, hogy a gyermekek védelme iránt a városházán kellő és nagy érzékkel bírnak.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Július 9. A 48-as Népkör házas táncszivalmája a Karger féle nyári mulatóban.

* **Pokorny** titkos tanácsos. **Pokorny** Hermann altábornagyot a király nagy kitüntetésben részesítette. A hivatalos lap tegnapi száma közli ugyanis, hogy Ő felsége **Pokorny**nak a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter a helybeli m. kir. adóhivatalhoz **Kajdi** József m. kir. adóhivatali tisztet adóhivatali segéddé és **Grohsz** Ferenczet ideiglenes adóhivatali tisztté kinevezte.

* **Jászberényi vallásháborítás.** Péter és Pál napján **Almásy** Árpád kapitány engedélyével népmulatságot rendeztek Jászberényben. Tudták, hogy ebéd után **Lippich** Elek az új főispán az uri kaszinóban lesz, tehát a nagy »menet«, melynek volt egy »Szentföldi zarándokok megérkezése Jeruzsálemből« című szakasza is, az uri kaszinó előtt vonult el. A **Jászberényi Hírlap** erről a következőket írja:

»A menetben bohócok és cigányok között ment számárháton három kapuczinus-barátnak öltözött kurjongató mesterlegény, egyik kezükben kereszttel, a másikban pedig olvasóval, melyet krumpliból, dióból, mogyoróból, éretlen almából és egresből fűtek össze. A kereszttel és az olvasókkal verték a szamarakat és a körülöttük incselkedő gyerekeket, lányokat.

És mindezt mosolyogva nézte Jászberény polgármestere, ügyésze, rendőrkapitánya és négy rendőre, anélkül, hogy a vallás illetőleg gunyolása és gyalázása ellen tiltakoztak volna.

Ezen undorító látványban pedig az utcasarokról gyönyörködött a polgármester és 4 rendőr. Magyarország közvéleménye pedig kérde, hogy mi lehet ez a botrány, egy csöcselék viselt dolga, vagy talán egy pártreakció otrombasága? Ez ügyben különben a képviselőház tegnapi ülésén interpelláció is volt, mit országgyűlési rovatunkban talál meg az olvasó.

* **A magyar államvasutak munkásházai.** A magyar kir. államvasutak budapesti főműhelye

mögött fekvő munkástelep megbővítéséhez szükséges terület átengedése ügyében leiratot intézett a belügyminiszter a fővároshoz, a mely ma érkezett meg. Főhivja a főváros hatóságát, hogy mivel a szükséges 10,000 négyszög ölnyi területért a kereskedelemügyi miniszter sokalja a főváros közgyűlése részéről meghatározott négyszögölenként való 9 frtnyi árt, — tegye a főváros hatósága az ügyet újabb megfontolás tárgyává s az e részben hozandó újabb határozatát hozzá terjeszse föl. A miniszter e leiratában hangsúlyozza a munkás-kérdés társadalmi és gazdasági fontosságát s reméli, hogy a főváros a telek árát méltányosan fogja megszabni.

* **Az erdélyi megye gyásza.** Az erdélyi róm. kath. egyháznak súlyos vesztesége van. Marosvásárhelyt július 2-án d. e. 11 órakor hosszas szenvedés után elhunyt Kovács Ferencz pápai praelatus, apát plébános, a vaskoronarend lovagja. A megboldogult azok közé tartozott, akik zajtalanul, szerényen törekednek szolgálni egyházuk, hazájuk ügyét. Nincs Marosvásárhelynek valamire való egyesülete, a melynek vezetői között ott ne lett volna, többnek volt elnöke, tiszteletbeli és igazgatósági tagja s alapítója. Halála ámbár hosszas szenvedés után nem jött váratlanul, mindenfelé mély részvétet keltett.

A gyászestéről a következő gyászjelentést vettük:

A marosi esperesi kerület róm. katolikus papsága fájdalmas szívvel jelenti, hogy méltóságos és főtisztelendő Kovács Ferencz pápai praelatus, harmadik osztályú vaskoronarend lovagja, bárifai címzetes apát, főesperes, szentszéki ülnök, Marosvásárhely szabad királyi város plebánosa, városi törvényhatósági tag, az erdélyi római katolikus státus igazgatótanács tagja, a marosi római katolikus esperesi kerület egyházi tanfelügyelője, a marosvásárhelyi római katolikus főgymnasium püspöki biztosa, a székely iparmúzeum vidéki választmányának elnöke, az Emke alapító s több kultur egylet tagja folyó évi július hó 2-án délelőtt 11 órakor életének 62-ik-, papságának 39-ik-, marosvásárhelyi plebánosságának 25-ik évében a szentségek ájtatos és példás felvétele után az Urban elhunyt. Temetése folyó évi július hó 4-én délelőtt 10 órakor fog megtörténni s ezen alkalommal az engesztelő szent mise áldozat az Egek Urának bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Panasz a kerékpárosok ellen.** Ugy látzik, hogy a biciklisták részére a rendőrség által életbe léptetett szabályrendeletet nem igen respektálják, erre mutat legalább az, hogy nap mint nap számtalan panasz érkezik a rendőrségre a biciklisták ellen. A legtöbb panasz tartalma az, hogy este lámpa nélkül járnak s hogy mindenütt igen gyorsan mennek. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket s már több biciklistát megbüntetett, még pedig elég szigoruan.

* **Ötven év a tanítói pályán.** Ritka jubileumot ült a napokban a békési református iskola tanítói karának Nestora: Domokos Károly, a tanítói pályán való működésének ötvenedik esztendejét. A derék tanterfő egy félszázadot betöltő üdvös tevékenységével annyira kiérdemelte polgártársai becsülését és olyan népszerűséget vívott ki, hogy jubileumán felekezeti különbség nélkül részt vett az egész város társadalmá. Elhalmozták a jubiléum emléktárgyakkal, ajándékokkal és egy életrajzát tartalmazó emlékfüzetet is adtak ki a tisztelői.

* **A lillei gyilkosság.** Ezen a czimen írja a M—g a következőket: Nagy port vert fel a télen az a hír, hogy a lillei liceumban meggyilkolva találtak egy Gaston Gaveon nevű növendéket. A gyilkossággal Flaminius páttert, az intézet egyik tanárát gyanúsították, akit a kéjgyilkosság szörnyű vádjával illettek. Lille egész lakossága követelte Flaminius letartóztatását és nagyszabású tüntetéseket rendezett a

papok ellen. Végre is vizsgálati fogságba helyezték Flaminiust és egész mostanáig folyt ellene a vizsgálat. Most azt jelentik Lilleből, hogy a vizsgálat semmi adatot nem tudott kideríteni arra nézve, hogy Flaminius a gyilkos, a kéjgyilkosságnak pedig egyáltalán semmi alapja nincsen. Néhány nap mulva tárgyalásra került a dolog és a **törvényszék rehabilitálni fogja a meghurczolt papot.** Vajjon fogják-e ezt közzélni a liberális lapok?

* **Szörnyű halál.** A káptalani vizimalomban Erdődi István 85 éves öreg molnár a hajtókerék körül faékeket vert be, egyszerre a kerékfogai beleakadtak ruhájába s a két kerék fogai közé került, melyek az öreg malommester karjait összetörték és zsigereit kitépték. A szörnyű esetet Matyun Vaszilina kápolnai lakos vette észre, aki a malomban a garád szélén üldögélve várt a feltöltésre. Az öreg molnármestert 4 anyátlan árva gyermek siratja.

* **A veszett kutya és a keményre főtt tojás.** Borzasztó halált szenvedett Székely István miriszlói, alsófehérmegyei földmivelő hat éves kis fia. A szerencsétlen gyermeket még májusban veszett kutya marta meg az arcán. A gondatlan szülők nem tulajdonítottak semmit az esetnek, hanem a rég bevett szokás szerint kuruzslóval gyógyították. A gyerek nyakába meleg vasat akasztott s egy kis tarisnyában porrártott keményre főtt tojást hordoztatott vele. Persze az »orvos-ság« nem használt. A fiúcska a múlt hó 25-én megbetegedett s a szülők még csak orvost sem hívtak hozzá. A szegény fiú 3 napi kínlődés után veszettségben meghal. Szünetében közben atyját is megsebezte, a ki a szomorú eseten okulva fölsietett a fővárosba, hogy gyógykezeltesse magát.

* **A megszakadt szív ára.** Amerikában ugyancsak veszedelmes dolog az udvarlás. Egy édes mosoly, epedő sóhaj, halk vallomás stb., már majdnem házassági ígéretet jelent; a házassági ígéret be nem tartása pedig a rablógyilkosságot megközelítő büntetést érdemel a yankeek országában. Az effajta pereknél a megsalt és hűtlenül elhagyott jegyes vallomása döntő és a bíróság rendszerint elégtételt is nyújt az elvesztett boldogságért, mint ahogy a következő kis történet is igazolja. Egy fiatal amerikai hölgy, *Bostwier* Lesbia, bepanaszolta *Sterngrannt* svéd gróft, hogy a tett házassági ígéretet be nem váltotta és ezért 50,000 dollár kárpótlás megítélését kérte. A fiatal gróf állítólag sokat emlegette azokat a milliós örökségeket, a melyek rá hazájában várnak és az amerikai kisasszony már el is képzelte azt az életmódot, a melyet a gróf ősi kastélyában folytatni fog. Egy napon azonban a gróf fájdalmas levélben bucsut mondott neki, a mi elég ok volt arra, hogy a törvényszék kiadja az elfogatási parancsot ellene s mivel a szegény fiatalember biztosítékot sem adhatott, a per befejeztéig fogságban tartották. E napokban tartották meg a végtárgyalást, a melyben a cserben hagyott jegyes drága ékszerivel jelent meg, míg a vőlegény kopott, rongyos ruhában került fel a fogházból. Lesbia kisasszony fájdalomtól elcsukló hangon jelentette a törvényszéknek, hogy csalódása összezúzta szívét. És a bírák hosszas tanácskozás után az összezúzott szívért 45 dollár és 87 cent. kárpótlás fizetésére ítélték *Sterngrannt* gróft, a ki egyelőre még nem kapta meg a várt örökséget.

* **Elveszett.** A Nagy Sándor-utczán elveszett egy imakönyv. A megtaláló jutalomban részesül, ha átadja a rendőrségen megtudható károsnak.

* **Öt nemzedék egy vasuti kocsiában.** A szerajevói löversenyekről csütörtökön hazatérő utasok körében óriási feltűnést keltett egy magyarországi család. A szerajevói vasuti állomáson vártak a vonatra Szabadkára váltott jegyekkel. A család öt nőtől állott, kik közül a legidősebb 94 éves volt, (egy őszhajú, de élénk, villogószemű és gyertyaszál egyenességű matrona), ki a leánya, unokája, dédunokája és ükunokája társaságában utazott. Az ükunoka egy 14 éves kedves gyermek volt, ki az ük anyját mindig a karján vezette. *Raabe* kisasszony, a bécsi művésznő, ki az ilidzei hangversenyen egy

gyönyörű nagy bokrétát kapott, a szokatlan látványtól meglepve, a bokrétát följárlotta az öreg uriasszonynak. Az ük-nagymama nagyon megörült neki, s bár alig bírta el a szokatlanul nagy és súlyos virágbokort, maga vitte be a kocsiába, a löversenyéről visszatérő közönség éljenzései közt.

Állatias anya.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 4.

Tegnap éjjel Budapesten az Aréna-ut és Lehel-utca sarkán levő Albrecht-kaszárnyából azt jelentették a rendőrségnek, hogy ott egy csecsemő holttestet találtak. Az ügyeletes tisztviselő rögtön kiment a kaszárnyába és a kintin épület padlásán papirba göngyölve talált egy fiú csecsemő holttestet.

Rögtön kihallgatta a kintin cselédségét, *Schnürmacher* Ede kintinost. A kintinos elmondotta, hogy néhány nappal azelőtt szolgált nála egy pupos, félvállas, szeplős csunya leány, aki a napokban hirtelen rosszul lett és betegsége miatt ki lépett a szolgálatból.

A leányt *Jajtelesz* Karolinnak hívják, losonczy születésű, 29 éves. Mikor elment a kintinostól, azt mondotta, hogy néjének Vörösmarty-utca 32. szám alatt levő lakására megy.

Rögtön kimentek a detektívek a Vörösmarty-utczába és ott meg is találták a leányt. Mikor tudtára adták, hogy a csecsemő holttestét megtalálták s hogy ellene van a gyanu, egész közönyösen vallotta meg, hogy ővé a gyermek.

Minden megindulás nélkül követte a detektíveket a főkapitányságra, a hol elmondotta, hogy hétfőn szülési fájdalmak lepték meg. Szólni nem mert senkinek, hanem felment a padlásra s mikor a gyermek megszületett, papirosba csavarta és ott hagyta.

— Meg is fojtotta ugy-e? kérdezte a tisztviselő.

— Nem én kérem. Azt sem tudom élt-e vagy sem. Meg sem néztem a porontyot. Nem tudom, hogy fiú volt-e vagy leány.

— Hát azt tudja-e, hogy ki volt az apja?

— Bizony azt sem tudom. Nehéz volna kitalálni, hogy a sok közül melyik volt a gyermek apja.

— Hát nem emlékszik arra kivel volt viszonya?

— Kaszárnyában kérem alásan sok szeretője van az embernek. A sok közül nehéz kiválasztani az igazit.

Arra a kérdésre, hogy megbánta-e a tettét, annyit válaszolt, hogy nem.

— Jobb hogy meghalt. Nem »nyüglődik« a nyakamon.

— De belesz ám érte csukva.

— Bánom is én, majd kieresztenek, választott közönyösen a megrögzött, nyomorék anya, akit rögtön elcsuktak.

A csecsemő holttestét felbonczolták, hogy megállapítsák, vajjon halva született-e, vagy az anyja ölte-e meg.

EGYESÜLETEK.

A rabsegélyző egyesület közgyűlése. A nagyváradi es biharmegyei rabsegélyző egyesület ez évi rendes közgyűlése folyó évi július hó 9. napján délelőtt 10 órakor, az egyesület rendes helyiségében (fogházépület, II. emelet 5. ajtó) fog megtartatni, melyre az egyesület tagjait azzal van szerencsém tisztelettel meghívni, hogy az alapszabályok 12. §-a értelmében a közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes leend.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató választmány és számvizsgáló bizottság jelentése feletti határozat.
2. Rabiskolai tanító segély iránti kérvénye.
3. Az alapszabályok 13. §-a alapján előterjesztett indítványok tárgyalása.
4. Tisztviselői kar és választmányi tagok választása.

Nagyvárad, 1899. június 25.

Szabó József,

választmányi tag, az egyület
ez idő szerinti vezetője.

Igazságszolgáltatás.

A gavallér élet vége. A kolozsvári kir. törvényszék tegnap egy hajdan előkelő ember felett ítélkezett. Sp. Oszkár egykori m. kir. honvédfőhadnagy volt a vádlott, aki ellen három rendbeli vád is volt.

Sp. régebben kedvelt tagja volt a kolozsvári honvéd tiszti karnak, később azonban a szolgálatra képtelenné lett, mire zülleni kezdett, annyira, hogy később bűncselekményeket követett el.

A törvényszék magánokirat hamisítás, sikasztás és hamis vádba mondta ki bűnösnek Sp.-t, amiért *hat havi* fogházra ítélte.

A kolozsvári párbaj epilógja. Oberschell Pál, a szomorú véget ért kolozsvári párbaj életben maradt tagja, a kit — mint azt megirtuk — a kolozsvári kir. törvényszék két hónapi államfogházra ítélte, tegnap megkezdte büntetését a kolozsvári kir. ügyészség fogházában.

TANUGY.

Az országos középiskolai tanár-egyesület Budapesten megjelent tagjai tegnap délben bevégezvén évi rendes közgyűlésüket, a programhoz híven délután 5 órakor, a kiszabott időben pontosan megjelentek az *Athenaeum* irodalmi és könyvkiadó részvénytársaság vezérigazgatójának hivatalos helyiségében, a hol maga *Emich* Gusztáv fogadta és vezette őket a telep összes tárházaiban és műhelyeiben, a padlásszobáktól kezdve le egészen a pinczéig. Guttenberg találmányának óriási mértékben kifejtett ipari és műtechnikai vívmányait a legnagyobb készséggel mutogatván és felvilágosításokkal szolgálván az érdeklődő tanár-egyesületi tagoknak és nejeiknek.

A látott dolgok tanulsága és a magyar ipar előhaladását nagy mértékben tanúsító tapasztalatok után még kedvesebb meglepetésben részesült a visszatérő társaság, midőn az előbbi hivatalos szobában barátságos fehér asztalt ételekkel és italokkal dusan megterítve talált. A nem várt szivességnak ily kellemes és önként megnyilatkozó jelensége nem csoda, ha a kedélyeket felvillanyozta és utat nyitott az áradó érzelmek kiöntésére. Ezt mutatta *Demeczky* Mihály Ferencz-József nevelő-intézeti kormányzó hévvel tolmácsolt beszéde, a melyben az *Athenaeum* részvénytársaságot, különösen pedig vezérigazgatóját: *Emich* Gusztávot éltette.

Ez azonnal válaszolva, magáról szerényen elhárította a neki tulajdonított kitüntetést, s a lakoma rendezését az igazgatóság egyik buzó tanácsosa, *Hoffmann* Alfrédnak érdeméül említette, hangsúlyozván, hogy ezt a legnagyobb szivességgel cselekedték a hazai közművelődés ügyében fáradozó szellemi bajnokokért. Erre megindultan emelte poharát az egyesület ki-

váló elnöke: *Beöthy* Zsolt párhuzamot vonva a külföldi és hazai könyvkiadók működése között, nagy elismeréssel szólott az *Emich* családról a magyar közművelődés terén kifejtett munkásságáért őszinte szívvvel kívánvám, hogy az *Emich* családot az *Athenaeum* részvénytársasággal együtt a jóságos ég sokáig boldogítsa!

Ilyen lelkes hangulatban bucsuzott el a megvendégelt társaság a szives látás után.

SZINHAZ.

Heti műsor.

Szerda: *Országgyűlési szállás*. Ujházi III. vf. Csütörtök: *Sevillai borbély*. Ujházi Ede bf. Péntek: *Bibliás ember*.

Szombat: *Gyurkovics leányok*.

d. u: *Székely királykisasszony*.

Vasárnap

este: *Toloncz*.

Crampton mester.

— Ujházi Ede második vendégfellepte —

A verizmusnak mindenben megvan a hatása; drámában, dalban, festészetben, de mértékletes, finom eset, érzék szükséges ahhoz, hogy örjögés, hangzavar, vaskos realizmus ne váljék abból, a mit a művészet tárgyainak szántunk. Az igazi verizmus gyöngéd, mértékletes kezelője *Ujházi* Ede kabinet alakításában a *Crampton* mesterben, de természetesen, hogy ezt a finom művészetet a nagy, erős behatásoktól még el nem durvult művészi érzék tudja csak élvezni. Hiába keresnénk a *Crampton* mesterben erős drámai indulatokat és *Ujházi* játékában is mindvégig a paralytikus festőművész beteges indulatkitörései képeznek erősebb momentumot. Az egész darab leperog mint egy álom, sajátosságos esztetikai érzést hagyva maga után, melyről nem tudjuk, hogy miféle.

Sajnálkozunk-e *Crampton* szenvedélyén, vagy örülünk-e azon, hogy eszomorú alak mellett vannak boldog és meglegedett emberek is és ezek a mester hozzátartozói *Gertrud* (*J. Vásárhelyi* Vilma), *Strähler* Miksa (*Iványi* A.) stb., kik bizonyára meg is érdemlik ezt a boldogságot és meglegedést, mert romlatlan szívű emberek. Egyikben a hála mestere, tanítója iránt, másikkban a gyermeki szeretet van meg. Ez érzelmek vegyülék fölkelését a hallgatóságban *Ujházi* magas művészete eszközölte, mely egyes jeleneteknél a legfásultabb kedélyt is keresztül járta. A *Santa Lucia* dal rekedt, öreges, érzélgős hangon való eléneklése remek része az összhangos játéknak, mely után könnyek lopóztak a szemekbe, kitört nyílt színén a tapsvihar.

J. Vásárhelyi Vilma az apja beteges szenvedélyén busongó leányt *Gertrud* adta igaz érzéssel, sok melegséggel. *Iványi* Antal (*Strähler* Miksa) igaz tanítvány volt és jó vőlegény, a mit már praxisból is ismer. Kettőjük szereposztását a közönség rokonszenvesen megtapsolta. *Vendrey* Ferencz *Löffler* bérszolga szerepét töltötte be sikerrel, *Bihari* Ákos (*Strähler* Adolf) pedig a nagy garral való szavallásából engedett sokat, a mi kétségkívül jól esett a közönségnek. (b. i.)

Műsorváltozás. *Ujházi* Ede kénytelen lévén már pénteken elutazni, hogy másutt vállalt kötelezettségének eleget tegyen, a művész megvakítás nélkül lép föl s ehhez képest a műsor úgy módosul, hogy szerdán »Országgyűlési szállás« *Ujházi*val, csütörtökön »A sevillai bor-

bély« *Ujházi* bucsufölléptével, pénteken »A bibliás ember«, szombaton pedig »A Gyurkovics leányok« kerülnek színre.

REGÉNY-CSARNOK.

NEM HIÁBA.

Irta: *Neldegg*, fordította: *Szirtes*.

47

Szerencsére, még aznap este meghívta őket a grófné a legközelebbi napok egyikére ebédre. Így visszatért Áda jókedve.

— Ott legalább könnyebben fogok lélekezni, — szól *Ferencz*hez, midőn már készen voltak az indulásra. — Ott legalább művelt emberek lesznek, nem úgy mint itt, félparasztok. A mai nap tehát jól fog eltelni; holnap este megint elmegyünk *Aggstettenbe* — teára — holnapután pedig elutazunk végre — jaj be jól!

— Holnap teára *Aggstettenbe*? Mi jut eszedbe? Nem hitt meg senki és nem is fognak.

— Ki csak nem dobnak, ha elmegyünk.

— De mi nem vagyunk odavalók, hanem ide, rokonaink körébe. És nagy illetlenség volna, ha nem mennénk el dr. *Rader*hez, a ki bennünket és rokonainkat oly szives barátsággal meghitt. Az orvos ifju neje igen szeretetreméltó, miért toljuk fel tehát magunkat az aggstetti uraságnál?

— Ostobaság, olyanok vagyunk mint ő. Apámnak tizszer annyi pénze van, mint az öreg grófnénak. A mi a doktornét illeti, elég kellemes, — de micsoda ő tulajdonképen: egy brtorárus leánya.

— A te apád pedig lisztkereskedés által lett gazdaggá; ne felejtse el Áda.

— Kikérem magamnak, hogy apát kisebbítsed! — pattant fel. — Apa bányatulajdonos és földbirtokos. Apa nemes.

— Négy hét óta, — szól nevetve ura.

— Ha te apámat gunyolod, egy szót sem szólok hozzád . . . nem akarok rélad tudni semmit . . . nem megyek *Aggstettenbe*. — Mérgesen toppantott lábával és olyan arcot vágott, mintha le akarná tépni ruháját.

— Légy okos, asszonyka, — mondá és erősen megfogta kezét, egyiket a másik után csókolgatva. — Hadd beszéljek veled, haragos asszonyka. — Karjai közt tartá őt és mosolyogva tekintett le rá, a ki ugyan még védekezett ura czirógatásai ellen, de már engesztelődni kezdett.

— Mi a polgári körökbe tartozunk Áda, azokban érzem jól magam; sokkal büszkébb is vagyok, hogysem más körbe tolakodjam. Különben mi kifogásod van azok ellen, a kikkel érintkezünk. Tiszteletreméltók és műveltek. Hebel. miniszteri tanácsos, a ki tegnap mostohatestvére, az orvos látogatására ide érkezett, anyád házában is szivesen látott vendég.

Áda bizalmatlanul tekintett férjére.

— Ne gunyolódjál szüleim fölött. Mondhatsz, a mit akarsz, apám házában másképp folyik minden, mint itt. Milyen előkelőséget találasz ott, míg itt . . . — hangosan felzokogott.

— Talán már haza kívánkozol? — kérdezte *Ganermann* megdöbbenve.

Áda észrevette, hogy felül került és sirva panaszkodott.

— Gondold csak meg, mi mindenről lemondtam, hogy téged követhesselek. Te persze, nem tudsz semmiről lemondani, de képzeled magadat az én helyzetembe.

A szó talált. *Ganermann* átkarolta őt és szenvedélyesen szívére szoritotta.

— Igazad van, Áda, hálátlan vagyok, önző vagyok és nincs belátásom. De drága gyermek, lehetséges, hogy oly borzasztó, neked az áldozat, melyet hoztál? Nagy szerelem, mely mindenre képes volna érted, nem ér előtted semmit?

Ganermann fekete szemei nagy hatással beszéltek; állhatatosságról, hűségéről szóltak, nagy szerelemről, melyet az élet nyomora és szüksége sem volnának képesek eltántorítani. Ama sejtetem szállta meg Áda lelkét, hogy a gazdagság és világi öröm mégsem minden az életben, s gyöngéden férje nyaka köré fonta karját.

— Szeretlek Feri, — biztosította őt, — nagyon szeretlek, csak tulságos sokat ne követelj tőlem, hallod-e?

A házi vihar elvonult, aranyos napsugár követte. Melege ott volt a megbékült házaspár szívében, kelleme ott ragogott vonásaikon, midőn Heisterberg grófné termeibe léptek. Ada eleinte legjobb oldaláról mutatta be magát. Először történt életében, hogy főúri nővel találkozott, hogy valóban előkelő ház küszöbét átlépte. Az ellentét, mely a grófi kastély és atyjának palotája közt létezett, mindjárt feltűnt neki s egy ideig nagy hattás gyakorolt viselkedésére. A zavar, melyet nem tudott leküzdeni, nagyon jól állt ifjúkorának és tündéres alakjának; gyermeked félték föllépés e csak növelte szépségének báját.

Azonban a szeretetreméltó szívesség, melylyel a grófné őt fogadta, csakhamar fölátorítá; eszébe jutott, mit kötött atyja szívére, t. i. ha főúri nővel találkozik mutassa ki világosan, hogy tökéletesen egyenrangúnak tartja magát velök. Az utasítást nagyon is hűségesen követte.

(Folyt köv.)

TAVIRATOK.

Személyi hírek.

Bécs, július 4. Thun gróf miniszterelnök visszaérkezett Budapestről.

Bécs, július 4. Goluchowsky gróf külügyminiszter több heti szabadságra Vittelbe utazott.

A spanyolországi zavarok.

Barcelona, jul. 4. Az est folyamán ismét utcai tüntetések voltak, a melyekben két rendőr megsebesült. A csendőrségnek fegyveréhez kellett nyulnia. A rendet helyreállították.

Egy iparosgyűlés elhatározta, hogy az új adók fizetését megtagadja. (Magy. Táv. Ir.)

Brüsszel, június 4. A katonai csapatok egésznap készen tartott löfegyverrel járnak Hennegánban. A szemle után a parancsnok beszédet mondott a katonákhoz, melyet ezzel fejezett be:

— Éljen a király!

Mély csend lett erre a válasz, csak két tiszt éljenzett. A parancsnok erre gyorsan távozott.

Brüsszel, július 4. *Van der Preebom* miniszterelnök előterjesztette a királynak, hogy ha ez egyetlen esetben elveszti szlárd elhatározását és enged, úgy ez minden tekintély pusztulását jelenti. A mai nap döntő lehet a király sorsára.

Brüsszel, július 4. A kamara mai ülése, melyre oly nagy izgatottsággal vártak nagy meglepetéssel végződött, melyet a megtett fegyveres előkészületekből az ellenzék legkevésbé sem gyantított.

Vandér Peerboom miniszterelnök ugyanis kijelentés helyett egy indítványt tett, melyben a választási reform javaslatát a bizottsághoz kérte újból utasítani. A kamara az indítványt egyhangulag magáévá tette, habár az ellenzék is megvan arról győződve, hogy a miniszterelnök ezen indítvánnyal csak időt akar nyerni s nem a javaslat gyökeres megváltoztatását.

A nagy foku forradalmi izgalomnak ezzel egyidőre vége van, míg a bizottság a javaslatot le nem tárgyalja, ami körülbelül 14 napi időt jelent. Az összevont katonaság és csendőrség este elhagyta a várost, hogy jelenlétével se nyugtalanítson.

A békekonferencia.

Hága, jul. 4. A választott bíróságokról tanácskozó bizottság ma befejezte Pauncéfotte angol delegátusnak a választott bíróságról szóló indítványának tanulmányozását és áttért a választott bírósági eljárásról szóló orosz javaslat tárgyalására. A bizottság holnap tartja utolsó ülését, hogy a következő választott bírósági eljárásról tanácskozzék. (Magy. Táv. Ir.)

Vilmos császár és a francziák.

Páris, jul. 4. A Memorial Diplomatique jelenti, hogy az Iphigenie francia iskolahajó parancsnoka, Mauceron kapitány a német császári párt mindjárt Bergenbe érkezése után a Hohenzollern hajón meg fogja látogatni. Vilmos császár ezt a látogatást, a mely július 5-ike körül lesz, az Iphigenie hajón fogja viszonzni. Az idézett lap tudni véli, hogy ez a kölcsönös látogatás Vilmos császárnak a berlini francia nagykövet előtt formálisan kifejezett kívánságára vezetendő vissza. (Magy. Táv. Ir.)

A franciaországi események.

Páris, jul. 4. A lapok többsége mára a kamara elnapolását várja.

Páris, július 4. (Saját tud. táv.) *Dreyfus* elképzelhetetlennek mondja az ördögzigeten való szenvedéseit, mely miatt ha bilincsbe nem verték volna, elpusztítja magát. Nagyon meg volt lepve, mikor meghallotta Demange-tól, hogy nem *Boisdeffrénék* és *Faure*-nak köszönheti a revíziót.

— Annyi levelet irtam Faurénak — ugymond, hogy a revíziót biztosra vettem. *Dreyfus* állítása szerint nem ismerte Eszterházyt és Picquartot és csak futólag látta. Kijelentette végül, hogy küzdelmének célja egyedül gyermekének rehabilitálása.

Államszövetség Dél-Amerikában.

Buenos-Ayres, jul. 4. (Reuter) Hir szerint Roca elnök július közepén Urugnyayba utazik, a hol a négy keleti dél-amerikai köztársaság szövetkezését fogja indítványozni. Roca állítólag Buenos-Ayresbe érkezéskor akarja összehívni a négy állam elnökeit, hogy Chile elnökével Dél-Amerika fegyverkezésének leállításáról tanácskozzanak. (Magy. Táv. Ir.)

Menger képviselő rendjele.

Bécs, július 4. Neutitschein városa annak idején olyan határozatot hozott, a melyben helyeslőleg nyilatkozott arról, hogy Menger képviselő visszaütötte a neki adományozott rendjelet. Ezt a határozatot megsemmisítették, a mi ellen a város panaszt adott be a birodalmi törvényszékhez. Ez a fórum ma tárgyalta ezt az ügyet. Az ítéletet július 6-án hirdetik ki. (Magyar Távirati Iroda.)

Bolgárok és törökök.

Szófia, július 4. A porta kiküldött egy katonai meghatalmazottat, hogy a bolgár kormány kiküldöttjével megvizs-

gálja a határszélen Tundsa és Arabadsi-Bair mellett történt eseményeket. (Magy. Táv. Ir.)

A bokharai emir.

Pétervár, július 4. Bokharai emir fiával és kíséretével Pjatigorszkba érkezett, a hol három hétig marad, azután Vladikavkazba megy a tereki kozákok ezredünnepeére, a mely ezredhez négy év óta tartozik. (Magy. Táv. Ir.)

A spanyol-amerikai béke.

Madrid, jul. 4. A szenátus elfogadta az Egyesült-Államokkal kötött békeszerződést. (Magy. Táv. Ir.)

Hajószerencsétlenség.

Paimboeuf, jul. 4. A Loire folyón felborult egy hajó, a melyen 13 személyült, a kik közül kilencz vízbefult. (Magy. Táv. Ir.)

Transzvál.

London, július 4. A *Standard*-nak azt jelentik Kimberleyből (Fokgyarmat), hogy az oranjei hatóságok a nyugati határon Kimberley irányában állomásozó burgherek között fegyvereket és lövészeket osztanak szét.

Pretória, július 4. (Reuter.) A volksraad mai ülésének elején Krüger elnök felszólította a házat, hogy a függetlenség kérdésében rendületlen maradjon. Az elnök törvényjavaslatot terjesztett elő az aranyterületek nagyobb képviselése tárgyában. A javaslat értelmében Johannesburg két új képviselőt kap.

London, július 4. A Reuter-ügynökségnek jelentik Fokvárosból: Azt a Bloemfonteinben elterjedt véleményt, hogy Fischer, az oranjei végrehajtó tanácsnak tagja pártolja Milner javaslatát, idevaló africander-körökben helytelennek tartják, sőt azt hiszik, hogy a transzvali kormány nem fogadhat el olyan választási reformot, a mely az elnök és a fővezér választását nem különíti el a volksraad választásától. azonkívül csak olyan választási rendszer fogadható el, a mely a választói jogosultságot honosok részére a volksraadra nézve hét esztendőre, az elnök és a fővezér választására nézve pedig tíz esztendőre szorítja meg, föltéve, hogy az utóbbi választásokra nézve a választójognak nincs visszaható ereje. Egy pretoriai távirat szerint a két tanács tárgyalásait valószínűleg elhalasztják holnapra, a mikorra közös zárt ülést várnak. A dinamit-társaság igazgatója állandó érintkezésben van a kormánnyal. Egy másik pretoriai távirat szerint Fischer hosszasan tanácskozott a végrehajtótanáccsal, a mely alkalommal megvitatták a választói jogról szóló módosított javaslatokat, a melyekhez az Oranje szabadállam és a Fokgyarmat hozzájárul. Meglehet, hogy Hofmeyer Pretoriába jön, hogy a végrehajtótanáccsal és a volksraad-dal megegyezésre jusson. A helyzetet már nem tartják olyan akutnak. (Magy. Táv. Ir.)

KÖZGAZDASÁG.

A gyom irtása.

A kár, melyet a gyomok miveleti növényeinkben okoznak, eléggé ismeretes. A gyomok a szántóföld talajából tápanyagokat vonnak el, mert miveleti növényünket rendszerint megelőzik. A talaj nedvességi viszonyaira szintén káros befolyású, mert tulszárnyalva miveleti növényeinket, azoktól elvonja a levegőt és a napfényt, tehát azt a fontos két tényezőt, amely a növényzet buja fejlődéséhez okvetlenül meg-

kivántatik. Azonkívül pontos tudományos kísérleteknél kiderült, hogy a nagyon elgyomosodott talaj mindig néhány fokkal hidegebb, mint a gyommentes, ami megint a talajban végbemenő kémiai folyamatoknál bir jelentőséggel. A gyom igen sok esetben annyira csökkenti a termést, hogy a gazdálkodás csak akkor fizeti ki magát, ha előzőleg a gyomot elpusztítjuk, mert csak ebben az esetben térülnek meg az újabb mind kiterjedtebben használt műtrágyákra is a jó vetőmag beszerzésére fordított kiadások. Habár nagyon nehéz, sok esetben talán lehetetlen is a gyomot teljesen elpusztítani, mégis ajánlatos azt legalább annyira irtani, hogy ne legyen képes a miveleti növénynek terméshozamát kedvezőtlenül befolyásolni.

A gyom irtásánál főképen két szempontot kell figyelemre méltatnunk, meggátolni azt, hogy gyommagvak kerülhessenek a szántóföldre, a szántóföldben levő gyommagvakat és növényeket pedig ki kell irtani. A vetés által jelenleg csekély mennyiségű gyom kerül a szántóföldre, mert minden intelligens gazda jól megtisztított vetőmagot használ. Szelelő rostát a legtöbb gazdaságban használnak. Mindazonáltal óriási mennyiségű gyom kerül a szántóföldre és pedig az istállótrágya révén. Azon gyommagvak, a melyek a takarmány polyva és szalmában vannak, keresztül mennek az állat testén és legnagyobb részt meg csiraképes állapotban kerülnek a trágyába. Számos esetben azzal akarják a gyommagvakat ártalmatlanná tenni, hogy a megdaralendő gabona közé keverik. Az apróbb magvakat azonban a malomkő csak nagyon tökéletesen nyomja szét, így a legnagyobb részük sértetlen és csiraképes állapotban kerül a trágya közé. Tehát a takarmányokra is ügyelnünk kell, nehogy ezekkel a gyomok kerüljenek a szántóföldre. Különösen ügyeljünk arra is, hogy a széna kaszálása túl későn ne történjék, mert ez esetben is bizonyos, hogy érett gyommagvak kerülnek a trágyába. Sok gazda méltán csodálkozik, honnan kerül a luczernás feltörése után az a sok tarack, holott a vetés alkalmával talaja teljesen tiszta volt.

Ez valószínűleg arra vezethető vissza, hogy a tarack magva a túlért szénából került az istállótrágyába s megfelelő viszonyok között — tehát ha a talaj évekig nem műveltetett — a tarack kifejlődik. A kereskedelmi erőtakarmányok, különösen a korpák révén szintén kerülhetnek gyommagvak gazdaságunkba. Ez okból az ilyeneknek a beszerzésénél szintén legyünk azok gyomtartalmaira figyelemmel. A komposzt által is nem ritkán elgyomosítjuk talajunkat. Bár jó jelnek tekinthető, ha a gazdaságban komposzt rakás van, a melyre minden hulladék kerül, de bármennyire gondosan történnék is annak átdolgozása s ha trágyalével öntözzük is, ez által még nem érjük el azt, hogy az összes magvak csiraképeségüket elveszítik. Éppen azért a komposzt nem a szántóföldre, hanem a rétre való.

Amint tehát láttuk az istállótrágyában és egyebekben jelentékeny mennyiségű gyommagvat juttatunk szántóföldünk talajába és így a már meglevő gyomok állományát szaporítjuk, ha már most meggondoljuk, hogy a különböző gyomok magvai csiraképeségüket rendkívül hosszú ideig képesek megtartani s azoknak mindig csak egy kisebb százaléka kel ki, könnyen megmagyarázhatjuk magunknak, miért oly nehéz a gyomokat tökéletesen kiirtani.

Miután láttuk, miképen kerülhetnek a gyommagvak szántóföldünk talajába, szükségképen a gyomok irtásával is kellene foglalkoznunk. Az irtás kivitele függ attól, hogy a gyomok azoknak melyik csoportjába tartoznak. Ismerünk direct növénygyomokat, a melyek magról vagy dugvány által: (gyökérről) szaporodhatnak s vannak parasita gyomok, melyek magról, gyökérről vagy spórak utján szaporodnak és kultúr-növényeinken élőködnek. A szerint a hogy a szántóföldön előforduló gyomok melyik csoportjában a gyomok tartoznak, lesz irtásuk más és más. Erről más alkalommal

Az asphalt háboru. A hazai asphalt-társaságok, mint ez ismételt hírlapi közleményekből ismeretes, avval a kérelemmel fordultak a főváros tanácsához, hogy a székes főváros területén ezentúl csak hazai asphalttal lehessen burkolni. A tanács a méltányos és jogos

kérelem tárgyában a közgyűlés elé a következő indítványt terjeszti:

A »Magyar asphalt részvénytársaság« és a »Hazai asphaltipar részvénytársaság« közös beadványt intéztek a tanácshoz, a melyben a hazai asphaltipar a külföldi versenyyel szemben való megvédése céljából azt kéri, hogy a főváros hatósága a legközelebbi évben a székesfőváros területén végrehajtandó asphalt munkálatok létesítésével — közösen megállapítandó egységáruk mellett — a folyamodó társaságokat, vagy a netán időközben keletkező más magyar asphalt iparvállalatokat bizza meg a mennyiben pedig a kérelem nem teljesíthető, mondja ki a hatóság, hogy a jövőben az asphalt burkolatok kizárólag hazai bányákból eredő anyagból állíthatók csak elő. Folyamodó vállalatok e kérelmük indoklásául azt hozzák fel, hogy a külföldi asphalt anyagokat feldolgozó asphalt vállalatok konkurencziája folytán a hazai asphaltipar existenciája mindjobban fenyegetve van: iparkodtak ennél fogva a folyamodó társaságok külföldön tért hódítani s először is kelet felé fordultak, azonban a dunai tartományok feltétlenül elutasító magatartást tanúsítottak; majd nyugatra kisérelték meg az exportálást; itt azonban még rosszabbul jártak. Kizártak látszik ugyanis ott még a lehetősége is annak, hogy magyar társulat akár egy talpalatnyi munkát is nyerhessen, de még a társaságokat ottani üzlettársaik is elhagyták, mert biztos bukásnak megy elébe minden vállalat, a melyről kitűnődnek, hogy egy szemernyi olyan anyagot is használ fel, mely a magyar földről kerül ki, bármily olcsó árban szállíthatnák is az az anyag.

Ezzel szemben nálunk a külföldi ipar nemcsak hogy hasonló elbánásban nem részesül, hanem a hazai ipar evidens kárára tárt karokkal fogadtatik. Bár ez kétségtelenül a székesfőváros jónak vélt érdekéből történik s nem volna hibázható, mégis oly szomorú tapasztalatok után, amelyeket nap-nap után a külfölddel szemben szerzünk, meg kell szüntetnünk azt, mert előzékenységünk által a hazai ipart egyedüli alkalmazási területén veszélyeztetjük. Ugyanis a nagytőkével dolgozó külföldi vállalatok ugyszólván világpiacvezetel bíró aszfaltrekei mind nagyobb tért hódítva, majdnem lehetetlenné teszik a hazai iparvállalatoknak itthon való érvényesülését, ennél fogva méltányos, hogy a főváros hatósága a külföldi versenyyel szemben biztosítson a hazai aszfaltvállalatoknak oly előnyöket, amelyekkel az általuk nagy anyagi áldozattal felvirágzásra juttatott hazai ipar a rohamos visszaeséstől megóvassék; annál inkább kéri ezt a fővárostól, mert a vidék is a főváros nyomdokain szeret és szokott haladni.

A tanács a pénzügyi bizottság e javaslatát a maga részéről is elfogadva, azt pártolólággal terjeszti a közgyűlés elé oly kiegészítéssel, hogy a jövőben csak oly aszfaltburkolat mondassék ki versenyképesnek, mely hazai anyagból készült.

A tanács igen helyesen korrigálta meg a pénzügyi bizottság véleményét, midőn azzal egészítette ki, hogy csak hazai anyagból készült aszfaltburkolat mondassék ki versenyképesnek. Ideje már, hogy Magyarország megszűnjék az egész világ balekje lenni. Ha van valamelyes iparunk, támogassuk és ne szolgáltatassuk ki a külföldi ölé versenynek. Csak azt cselekszük vele, a mit a külföld velünk szemben örök idők óta cselekedett.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, július 4.

Az irányzat nyugodt.	
Osztrák hitel	354 70
Magyar hitel	383 25
Allamvasut	350 40
Rimamurányi	301 50
Magyar jelzálog	244 75
Salgótarjáni	331,—
Wagon-kölesön	623,—
Villamosvasut	225,—
Magyar leszállító	353 25
Iparbank	104 25
Budapest közuti	404 50
Kereskedelmi	101 50
Déli vasut	6508.

SZERKESZTOI POSTA.

G. L. (Ugyben.) Rektifikálás azon laphoz küldendő, melynél az illető közlemény megjelent.

UJHÁZI EDE

a budapesti nemzeti színház tagjának
harmadik fölépte.

NAGYVARADI SZINKOR.

Evadberlet 64. szám.
Páros.

Kisberlet 64. szám.
Páros.

Ma szerdán, 1899. július 5-én

a kolozsvári országos nemzeti színház személyzetével:

Országgyűlési szállás.

Eredeti vigjáték 4 felvonásban. Irta: Vahos Imre.

SZEMÉLYEK:

Burmán, pozsonyi polgár	Ujházi Ede
Emilia, unokabuga és gyámleánya	Miklósi Ilona
Vigari Kálmán, országgyűlési irnok	Bihari Ákos
Kerekes István, ügy és laktársa	Iványi A.
Zsokfalvi	Heltai N.
Darázs	Váradai M.
Egy idegen	Tompa K.
Egy idegen nő	I. Vásárhelyi V.
Schlosberger	Leővey Leo
Száli, Burmann szakácsnéja	K. Árpási
János, megyei huszár	Vágó Béla

Történi Pozsonyban, az 1843-iki országgyűtés alatt.

Helyárak: Alsó páholy 4 forint, felső páholy 8 forint. Támlásszék I—VIII. sor 1 forint. IX—XI sor 80 krajczár. Zártszék I., II. és III. sor 60 krajczár. Első emelet I. sor 50 krajczár, második sortól 40 krajczár földszinti állóhely 40 krajczár. Katona- és diákjegy a földszinten 30 krajczár. Közép karzat 80 krajczár. Oldal karzat 20 krajczár.

Egy szinlap ára a pénztárnál 10 krajczár.

Kezdeté fél 8, vége 10 óra után.

Holnap, csütörtökön, 1899. július 6-án:

UJHÁZI EDE bucsú-föléptével:

A sevillei borbély.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Beumarchais.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Eladó kisebb birtokok.

Paptamási vasuti állomástól félóránnyira:

1. Nyüved község határában 30 hold szántó és kaszálló lakbirtok.
2. 2 hold beltelek lakházzal gazdasági épületekkel.
3. Ugyancsak ott 12 hold fordulokban és 12 vékás legelő illetmény.
4. P.-Kügyön (Nyüvedhez tartozik) egy tagban 21 hold föld.
5. P.-Szigetiben (Paptamásihoz tartozik) egy tagban 14 kat. hold szántó és kaszálló, holdját 1600 □ ölével számítva külön-külön vagy együttesen is.
6. Nagyváradon, V.-Olaszi, Nagy-Fürdő-utca 667. sz. a. ház, valamint 3 darab külső föld eladó.

Értekezni lehet:

Magyary Gyulánál,

található: hivatalos órák alatt Bihar-vármegye székházánál, esetleg lakásán Uri-utca, 684. szám alatt.

(190.) 1—1.

